

Буник В.П.

Поняття політичної системи суспільства: теоретичний аспект

Буник Вікторія Петрівна, аспірант кафедри теорії та історії політичної науки
філософський факультет, кафедра теорії та історії політичної науки
Львівський національний університет імені Івана Франка

Анотація. У статті досліджується роль і місце політичної системи. Усі політичні теорії відображають реальні політичні відносини суспільства. Тому політичні теорії змогли з'явитись тільки з утворенням політичного життя суспільства і появою держави. Вихідною категорією політичної науки є категорія "політика". Поняття "політика", яке з'явилося ще за часів Стародавньої Греції, має дуже багато різноманітних визначень і характеристик. При цьому ми не можемо стверджувати, що якесь з них є неправдивим чи неправильним. Навпаки кожне з цих визначень доповнює попереднє і ще більше розкриває його сутність та складність.

Знання минулого допомагає краще зрозуміти і пояснити теперішнє. Саме тому можна твердо заявити, що політичні вчення минулого дуже тісно зв'язані із політичними вченнями теперішнього. Не випадково і сьогодні, вже у XXI столітті ми продовжуємо аналізувати тексти видатних мислителів минулого і навіть ведемо із ними полеміку. Так, видатний сучасний австрійський філософ Карл Поппер (1902-1994) у своїй книзі „Відкрите суспільство та його вороги” полемізує з Платоном стосовно його „політичної програми”. К. Поппер зазначає, що коли він звертається до минулого, аналізована ним проблема стає проблемою сучасності. Ще давньогрецькі філософи такі, як Арістотель і Платон вважали, що політика – це, перш за все, мистецтво володіти словом, мистецтво переконувати, мистецтво керувати, мистецтво користуватись владою. Мислителі нового часу такі, як Н. Макіавеллі визначав політику не лише, як мистецтво, а, перш за все, як науку, яка пояснює минуле, керує сучасним і може спрогнозувати майбутнє. Можна багато говорити, що це означає політика, що вона в себе включає, з чим її ще можна порівняти, адже політика є дуже багатогранною. Тому виходячи з історичного досвіду та отриманих з нього знань можна впевнено стверджувати, що це дійсно мистецтво, мистецтво поєднати знання, досвід, талант, навички, інтуїцію та вміння використати це в управлінні державою: визначити мету держави, активізувати усі ресурси країни для її втілення, як всередині країни так і на міжнародній арені, здійснити організацію суспільства, яке перебуває під державною владою [3,с.9]. Врешті – решт, політика пов'язана з формуванням влади. При цьому слід зауважити, що політика не обмежується виключно контекстом влади: в її основі – індивідуальні, групові та суспільні інтереси.

Народження цілісної політичної системи пов'язане з подальшим цивілізаційним розвитком, формуванням громадського суспільства, його структури. З метою задоволення їхніх потреб та інтересів виникають політичні партії, профспілки, селянські спілки, об'єднання промисловців, між групові об'єднання (Пр. національні народні фронти) тощо. Поетапно утворюється повноцінна політична система. [1, с.19] Категорія "політична система" запроваджена відносно недавно. Справа в тому, що до середини XX ст. політологія існувала, як сукупність розрізнених знань про політичні явища та процеси. Тому американські політологи та науковці низки європейських країн – Великобританії, Німеччини, Франції та інших відчули гостру потребу в систематизації теоретичних знань та емпіричного матеріалу, створенні цілісної сукупності, системи наукових знань про політику. Розрізненні політологічні знання було з'єднано в цілісну сукупність завдяки створенню, насамперед науковцями США, теорії політичної системи суспільства.

Політична система є головним об'єктом дослідження політичних процесів. Так що ж таке політична система? З яких елементів вона складається? Відповідно до найпоширенішого розуміння система – це сукупність елементів, що перебувають у відносинах та зв'язках один з

одним, яка утворює певну цілісність, єдність. Уже з цього, не надто складного, визначення можна побачити, що система складається з певних окремих елементів, які є взаємопов'язаними, саме вони і створюють особливу структуру тої чи іншої системи, забезпечуючи, при цьому, її єдність.

У визначенні "політична система" розрізняють соціологічну і правову концепцію [3,с.12]. Соціологічна концепція визначає політичну систему, як динамічний механізм, що перетворює імпульси від оточення і від самих політичних структур на політичне рішення, які формують політичну поведінку та громадянську позицію індивідуума. Приблизником соціологічної концепції був відомий американський вчений Девід Істон. Він відомий такими працями, як "Політична система" (1953), "Концептуальна структура для політичного життя" (1965), "Системний аналіз політичного життя" (1965). Саме Девід Істон уперше застосував системний підхід до аналізу політики. Для теоретичного аналізу політичного життя за вихідну модель учений використав біологічні моделі, які активно взаємодіють, як між собою так й з довкіллям, і завдяки цьому зберігають свої системи стабільними. Системи активно впливають на навколишнє середовище, а середовище відповідно впливає на них і таким чином система здатна до розвитку та самозбереження. Девід Істон вважає, що політична система є дуже подібна до біологічної системи, і вона має, відповідно, своє середовище в якому й функціонує. Середовище, яке впливає на політичну систему Істон поділяє на внутрішньо-суспільні системи (економічна, культурна, соціальна, психологічна) та поза суспільні, тобто ті, які перебувають поза межами даного суспільства (міжнародна торгова система, міжнародні організації тощо). Навколишнє середовище для політичної системи складають суспільні системи – економічна, соціальна, духовно-ідеологічна тощо. Водночас, слід зазначити, що політична система якісно відрізняється від інших суспільних систем, адже між політичною системою та її оточенням є певні межі, через які вони один з одним взаємодіють. Саме тому Д. Істон основною одиницею аналізу політичної системи визначив взаємодію між політичною системою та навколишнім середовищем. При чому політична взаємодія на відміну від інших соціальних взаємодій спрямована на примусовий розподіл цінностей у суспільстві. На основі цього вчений розглядав політичну систему, як сукупність взаємодій, які здійснюють індивіди і які спрямовані на авторитарний розподіл цінностей (матеріальних і духовних). Саме це запобігає виникненню конфліктів між членами суспільства. Отже, слід зазначити, що політична система, перш за все, повинна бути в змозі розподілити цінності в суспільстві та подати їх так, щоб переконати громадян прийняти ці цінності, як обов'язкові. Невиконання системою цього принципу призводить до зростання напруження всередині неї і навіть до її занепаду.

Розглядаючи взаємодію політичної системи як із зовнішнім середовищем, так і всередині самої системи, Д.

Істон з'ясував, що політична система діє за тією ж схемою, що й інші системи, тобто має свій вхід, конверсію та вихід. До вхідних факторів він відносить вимоги та підтримку, які надходять із навколишнього середовища. Під вимогами він розумів запити та потреби, що стосуються розподілу матеріальних благ і послуг, регулювання поведінки, комунікації та інформації тощо. Вимоги є формою вираження думок і дій індивідів, груп з приводу розподілу цінностей у суспільстві. Девід Істон ділить вимоги на зовнішні, ті які з'являються із навколишнього середовища, та внутрішні, ті які утворюються у самій системі. Вимоги можуть бути специфічними та простими по своїй суті, вони також можуть виражати пряму образу, або ж незадоволення конкретними діями чи явищами. Наприклад, ріст корупції чи злочинності в країні може стимулювати вимоги, щодо посилення боротьби з цими негативними явищами. Вчений класифікує такі вимоги: 1) вимоги, які стосуються розподілу благ та послуг; 2) вимоги пов'язані із регулювання поведінки; 3) вимоги у сфері комунікації та інформації. Для збереження політичної системи в дії, необхідно, щоб суб'єкти та об'єкти політичного життя здійснювали її підтримку. Саме підтримка є об'єднуючим фактором між масою людей та політичною системою. Вона охоплює усі варіанти позицій і поведінки груп та індивідів, які сприяють системі і проявляються у різних формах: голосування на виборах, сплати податків, дотримання законів, повазі до влади, патріотизмі тощо. Істон називає три об'єкти підтримки: 1) «політичне суспільство» — певна група людей, які пов'язані між собою, в одній структурі, завдяки розподілу діяльності в політиці; 2) «режим», основними компонентами якого вважаються цінності (цілі та принципи), норми та структура влади; та 3) «правління», до якого він відносить людей, які беруть участь у роботі політичної системи та, яких визнає суспільство, як осіб, що є відповідальними за державну діяльність. Найважливішим механізмом відбору вимог і підтримки Істон вважає вибори органів влади та інші подібні форми політичного волевиявлення громадян. Отже, політична система за Д. Істоном — це засоби за допомогою яких вимоги, за підтримки суб'єктів та об'єктів політики, перетворюються на реальні дії. При цьому політична система повинна забезпечити мобілізацію суспільних ресурсів для досягнення тих чи інших цілей. В середині політичної системи відбувається конверсія введених до неї вимог і підтримки, які трансформуються і призводять до вироблення рішень та, відповідних для їх втілення у життя, дій. Саму ж політичну систему порівнюють із своєрідним "чорним ящиком" діяльність (конверсія) якого є прихована від оточуючого середовища. На виході системи з'являються нові закони, субсидії, пільги, інформаційні кампанії, політичні заяви влади, вищих посадових осіб тощо. Таким чином політична система є дещо подібною до електронно-обчислювальної машини, а її рішення до комп'ютерних операцій.

Слід зазначити, що в політичній системі існує і зворотній зв'язок, тобто елементи виходу впливають на наступні вимоги й підтримку. Зворотній зв'язок є основним механізмом усунення напруження у суспільстві, але здійснити це можна лише за умови реагування влади на імпульси, що надходять до системи. Якщо ж влада не уважна до потреб та вимог членів суспільства та враховує лише свої власні потреби та ідеї, тоді слід чекати, що ніякої підтримки, з боку суспільства, щодо дій влади, не буде. Це особливо важливо враховувати, якщо влада все ж таки намагається не лише зберегти мінімальний рівень підтримки системи, але й хоче знайти нову базу підтримки або ж намагається створити інший режим. Зміни, адаптація, самозбереження, переорієнтація можливос-

тей, зміна цілей — все це, вважав Істон основними чинниками, які допоможуть справитися із напруженням або стресами у політичній системі. Таким чином, політична система, за Істоном, — це не лише система взаємодії її структур, але й постійно змінна, функціональна, динамічна система.

Характер та зміст політичної системи можна визначити в залежності від того, як сприймаються ті чи інші вимоги владою, яка є атрибутом суспільно-політичної системи, а також, які при цьому приймаються рішення та застосовуються дії. Наприклад, у тоталітарній системі вимоги та потреби придушуються, авторитарна — враховує їх частково, а демократична — намагається врахувати потреби та вимоги повністю.

Відповідно до правової концепції політична система — це сукупність державних і недержавних соціальних інститутів, які здійснюють владу, управління суспільством, регулюють взаємовідносини між громадянами, соціальними та етнічними групами, забезпечують стабільність суспільства, відповідний порядок у ньому. Головний єдиний компонент системи — політична влада — зосереджена в державі, політичних партіях і громадських організаціях. Важливою функцією влади є створення внутрішніх, зв'язків системи, врегулювання конфліктів політичними засобами і регламентація поведінки людини, тобто можливість впливати на неї з допомогою певних засобів — волі, авторитету, права, сили. Отже, влада — це елемент, джерело управління, основа розвитку й функціонування політичної системи. Важливим елементом політичної системи є політичні відносини. Вони формуються в суспільстві для завоювання та здійснення політичної влади. Це — міжкласові, внутрікласові, міжнаціональні та міждержавні відносини; вертикальні відносини у процесі здійснення влади між політичними організаціями (державою, партіями, трудовими колективами); відносини між політичними організаціями та установами (адміністрацією, інститутами). З політичних відносин виростає політична організація суспільства, охоплюючи його стабільні політичні організації та установи, які здійснюють політичну владу. Їх поділяють на три види: власне політичні організації (державна, політичні партії, політичні рухи); політизовані організації (народні рухи, профспілки); неполітичні організації (об'єднання за інтересами).

У політичній системі суспільства зазвичай розрізняють чотири основних групи елементів: політичні інститути; політичні відносини; політичні норми; політичну свідомість і політичну культуру. Відповідно до цих елементів виокремлюються інституціональна (або організаційно-інституціональна) інформаційно-комунікативна й нормативно-регулятивна. [4, с. 594]

Такі важливі інститути, як держава, політичні партії, групи інтересів і входять до інституціональної підсистеми. Максимальна політична влада зосереджена у такому провідному інституті, як держава. Саме держава й організовує економічне, політичне та духовне життя країни, адже лише вона має повноцінну владу, апарат примусу та володіє безпретензійним доступом до матеріальних ресурсів країни. Також, слід зазначити, що саме держава визначає статус соціальних інститутів, які теж мають певну владу, та встановлює юридичні рамки в яких вони можуть здійснювати свою діяльність. Баланс інтересів різних соціальних груп (класових, професійних, етнічних тощо) здійснює теж держава. Навіть на міжнародній арені держава повністю представляє, відстоює та захищає інтереси та потреби своїх громадян. Отже, держава — це ні що інше, як ядро політичної системи з усіма її складовими: законодавчою, виконавчою та судовою гілками влади, збройними силами. Також не можна применшити значення та роль таких політичних інсти-

тутів, як партії та групи інтересів, адже, наприклад, у демократичному суспільстві вони здійснюють особливо важливий вплив на формування державних структур, політичний розвиток суспільства.

Історично склалося так, що у багатьох країнах саме церква займає провідне політичне місце. Мається на увазі, що церква має великий вплив як на політичну владу країни так і на її громадян, викликаючи в останніх повну довіру та повагу. Хоча слід зазначити, що здійснює вона цей вплив не відкрито, адже, в основному, у всіх своїх виступах та ділах церква проголошує себе аполітичною. В авторитарних та тоталітарних суспільствах церква, партії, групи інтересів навпаки строго підпорядковуються правлячій еліті при цьому функції цих інститутів є деформованими.

Таку важливу функцію, як встановлення зв'язку між різними інститутами політичної системи здійснює інформаційно-комунікативна підсистема. Під зв'язком, перш за все, ми розуміємо – елементи, можливості, канали передання інформації владі (звіти підвідомчих установ, консультації із зацікавленими групами, комісії по розслідуванню, процедура слухання справ на відкритих засіданнях тощо) а також засоби масової інформації, тобто телебачення, радіо, газети, журнали, книги, які, перш за все, розраховані на велику аудиторію. Засоби масової інформації — це розгалужена мережа установ, що займаються збиранням, обробкою та поширенням інформації. Вони впливають на регулятивно-управлінську діяльність усіх ланок управління, сприяють реалізації цілей політики, пропагують вироблені політичні й правові норми. Не можна недооцінити або применшити значення та вплив цієї підсистеми, адже, як відомо, люди роблять свої висновки на основі знань, які вони отримали із джерела інформації до якої вони мали доступ, тобто саме за допомогою цієї інформації можливо маніпулювати людськими думками, оцінками, висновками і навіть діями. Тому, якщо у демократичному суспільстві засоби масової інформації є достатньо незалежними, хоча їхня незалежність не забезпечує до кінця нейтральності, то в авторитарних та тоталітарних суспільствах вони повністю підпорядковані волі правлячій еліті. Тобто інтереси певних соціальних сил завжди домінують у викладі масової інформації.

Важливими елементами політичної системи є політична культура та політична свідомість. Вони формуються під впливом соціальної та політичної практики. Політична свідомість постає як сукупність політичних ідей, уявлень, традицій, відображених у політичних документах, правових нормах, як частина суспільної свідомості, а політична культура як сукупність уявлень про різні аспекти політичного життя. Політична культура сприяє формуванню ставлення людини до навколишнього середовища, до головних цілей і змісту політики держави. Значущість політичної культури визначається її інтегративною роллю, яка передбачає сприяння єднанню всіх прошарків населення, створення широкої соціальної бази для підтримки системи влади, політичної системи загалом.

Нормативно-регулятивну підсистему створюють різноманітні норми, які визначають поведінку людини у політичному житті, а саме : їхню участь у процесах висунення вимог, розгляд та конверсія цих вимог на конкретні рішення та залучення потрібних ресурсів для здійснення цих рішень. Виділяють два види норм : норми-закони та норми-звички. Норми-закони відображають законотворчий процес, який панує в країні у відповідності до режиму (свобода слова, право голосу, можливість створення асоціацій тощо). Нормою-звичкою вважається участь громадян країни у її політичному житті через партії та групи інтересів. Взаємозв'язок між різними

рівнями й гілками державної влади, між державою та громадянським суспільством здійснюють політичні партії — певні групи людей, яких єднають спільні цілі та інтереси. Головним призначенням партій є досягнення державної влади; оволодіння апаратом управління для реалізації соціальних інтересів, які вони представляють; участь у розробці політичного курсу країни та вплив на висування і призначення державних лідерів. Сукупність у країні партій, створює партійну систему, яка може бути одно- дво- чи багатопартійною.[2, с.423]

Поступово розширюється також впливовість трудових колективів на функціонування політичної організації суспільства. Трудові колективи створені для виконання виробничих завдань, але за певних умов вони можуть стати й політичними суб'єктами. Вирішальну роль у політичному житті суспільства відіграють громадські організації та рухи, які мають на меті вирішення політичних проблем, задоволення й захист потреб та інтересів своїх членів. Кожне з професійних, молодіжних, творчих та інших добровільних об'єднань має статут із чітко визначеними завданнями в межах чинних державних законів.

Розвитку теорії політичної системи дуже сприяв структурно-функціональний метод. Найбільш відомим представником структурно-функціонального підходу в політології вважається Г. Алмонд. Політичну систему вчений визначає, як систему взаємодії, яка присутня у всіх самостійних суспільствах та виконує функції інтеграції та адаптації не лише всередині суспільства, але й за його межами. Тобто політична система, на його думку – це легітимна система, яка, перш за все, підтримує порядок у суспільстві. Це узаконена сила, яка пропускає через себе усі "вхідні" та "вихідні" фактори, що надходять із суспільства та надає їм значущості та смислу тим самим забезпечуючи сукупність системи.

На відміну від Істона Алмонда цікавить не стільки аналіз системних процесів скільки дослідження стабільних структур політичної системи та визначення їх важливості. Отже, саме політична структура є важливим компонентом у розумінні політичної системи. Політична структура – це, перш за все, внутрішня організація цілісної системи, специфічного способу взаємозв'язку і взаємодії компонентів, що її утворюють. Вона покликана сприяти функціонуванню політичної системи, реалізації цілей і завдань, що стоять перед суспільством в економічній і духовних сферах. За визначенням Г. Алмонда структура – це доступна спостереженню діяльність, що формує політичну систему. На прикладі ця діяльність виражається, перш за все, створенням механізму функціонування державної влади. Як відомо саме державна влада є базовим елементом політичної системи. Цей організм є складним комплексом спеціальних органів і установ, які виконують, як внутрішні так і зовнішні функції управління справами суспільства. Органи влади поділяються на загальнодержавну, регіональну та місцеву.

Основну діяльність влади держави здійснюють загальнодержавні органи влади, які втілюються у трьох, так званих гілках влади: законодавчу, виконавчу та судову. Слід зазначити, що поділ влади є достатньо відносним, адже для того, щоб держава повноцінно функціонувала, влада повинна діяти, як єдиний організм, тому поділ влади виражається лише у функціях, які вона виконує. Отже, кожна гілка влади має свої функції, мету, завдання та повноваження, тобто має у розпорядженні ресурси за допомогою яких здійснює свою діяльність.

Саме завдяки тому, що усі елементи політичної системи взаємодіють вони утворюють політичну цілісність. Політична система взаємодіє із зовнішнім середовищем (суспільством), прагне забезпечити стабільність і розви-

ток цього середовища. Головним для функціональності системи є забезпечення стану динамічної рівноваги шляхом адекватної переробки імпульсів.

Кожна політична система має свої ознаки, форму, типи. Ця практика була започаткована ще Платоном, який вирізняв монархію, аристократію та демократію. Продовжував та удосконалював цю класифікацію Аристотель. Він виділив такі типи політичних систем: монархію – тиранію, аристократію – олігархію, політію – демократію. Значно пізніше, коли політична система почала набувати структурних рис, марксизм, спираючись на класові пріоритети, вивів типологію з соціально-економічних структур суспільства: рабовласницька, феодальна, буржуазна й соціалістична системи. Більш сучасною є типологія, головним критерієм якої є відповідність ідеалів та цінностей суспільства тим формам, у якій це суспільство організовано. Цю типологію запропонував Г. Алмонд ще наприкінці 30-х років і виділяє вона чотири політичних системи. [5, с.229]

Перш за все, слід виділити конституційну англо – американську політичну систему. Така політична система панує у таких високо розвинених державах, як Великобританія, Сполучені Штати Америки, Канада, Австралія. У цих країнах на перший план виходить: свобода людини, її добробут, соціальна безпека, економічний лібералізм, світоглядний індивідуалізм, але при цьому вимагається повна законопослушність громадянина. Характерними рисами цього типу є чіткий розподіл влади, наявність механізму стримувань і противаг, висока ступінь організованості, стабільності, структурована багатопартійність.

Такі високорозвинені країни, як Франція, Італія, Німеччина, Австрія, Швейцарія належать до ліберально – демократичного континентально – європейського типу. Континентально-європейський тип відрізняється фрагментарністю політичної культури, співіснуванням тра-

диційних і нових культур, тобто поєднання консерватизму та новаторства. Для цього типу є характерна прихильність до ліберально – демократичних традицій. Така політична система виділяється великою різноманітністю політичних партій. У таких політичних системах партії відіграють досить велику роль.

До авторитарної політичної системи в основному належать менш розвинені країни, або як їх називають країни «третього світу», тобто більшість країн Азії, Африки та Латинської Америки. Така політична система характеризується відсутністю повної свободи людини, високим потенціалом насильства, невиразним розподілом влади, тобто одна гілка влади перетягує на себе функції іншої, наприклад виконавча гілка влади здійснює законотворчу функцію або ж втручається у судові справи тощо. У такій політичній системі політична участь громадян у державних справах обмежується місцевим рівнем.

Отже, узагальнено, слід зазначити, що у кожній політичній системі, якого б типу вона не була, існує певний узаконений фізичний примус держави у суспільстві. Просто, в залежності від типу цієї політичної системи можна визначити рівень і суворість цього примусу.

Усі типології є умовними. Насправді не існує «чисто-го» типу політичних систем, оскільки всі вони, насамперед, є результатом свідомих зусиль людей, що живуть у певний час і в певному місці. До того ж політична система суспільства — своєрідне утворення, особливості якого визначаються історичними, економічними, культурними та іншими умовами.

Отже, системний аналіз дає можливість визначити, що будь-яка система, в тому числі й політична, визначається тим, що, по-перше, складається з багатьох елементів; по-друге, елементи системи складають єдине ціле; по-третє, система взаємодіє з навколишнім середовищем.

ЛІТЕРАТУРА (REFERENCES TRANSLATED AND TRANSLITERATED)

1. Бебик В. М. Базові засади політології: історія, теорія, методологія, практика: [Монографія]. – К., 2000.
Bebik W. M. The basic principles of political science: history, theory, methodology, practice [Monograph]. - K., 2000.
2. Бондар А. Основы Политологии (Наука и Политика). – К., 1991.
Bondar A. Fundamentals of political science (Science and Politics). - K., 1991.
3. Політологічний енциклопедичний словник / За ред. Шемшученка, В.Д. Бабкіна, В.П. Горбатенка. – 2-ге вид. доп. і перероб. – К.: Генеза 2004.

- Encyclopedic Dictionary of Political Science / Ed. Shemshuchenko VD Babkin, VP Horbatenko. - 2nd ed. ext. and revised. - K.: Genesis 2004.*
4. Політологічний словник: Навч. посіб. / за ред. М. Ф. Головатого, О. В. Антонюка. – К.: МАУП, 2005.
Political Science Dictionary: Teach. guidances. / Ed. MF Golovato, A. Antonyuks. - K.: AIDP, 2005.
5. Політологія: Підручник / За ред. О. В. Бабкіної, В. П. Горбатенька. – 3-тє вид., перероб., доп. – К.: ВЦ «Академія», 2006.
Politics: Textbook / Edited .. AV Babkin, VP Horbatenka. - 3rd ed., Revised., Ext. - K.: EC "Academy" 2006.

Bunyk V.P. Concept of political system of society: theoretical aspect

Abstract. The article investigate role and place of political system. A political system is a system of politics and government. It is usually compared to the legal system, economic system, cultural system, and other social systems. However, this is a very simplified view of a much more complex system of categories involving the views: who should have authority, how religious questions should be handled, and what the government's influence on its people and economy should be. There are several definitions of "political system": A political system is a complete set of institutions, interest groups (such as political parties, trade unions, lobby groups), the relationships between those institutions and the political norms and rules that govern their functions (constitution, election law). A political system is a concept in which theoretically regarded as a way of the government makes a policy and also to make them more organized in their administration. A political system is one that ensures the maintaining of order and sanity in the society and at the same time makes it possible for some other institutions to also have their grievances and complaints put across in the course of social existence.

Keywords: policy, political system, power, society, concept, authority, base, nation, state, transformation, political processes and other.